

Norm	Welzijnsaspect	Norm	Interpretatie	Meetmethode	Sanctie
Uitsluitingscriteria					
UIT01	Andere activiteiten	Er worden geen andere activiteiten op het bedrijf ontplooid die niet passen in het beleid van de Dierenbescherming.	<p>Activiteiten die niet passen in het beleid van de Dierenbescherming zijn o.a., maar niet beperkt tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - houden van pelsdieren voor productiedoeleinden/houderij - houden van leghennen in verrijkte kooien (tot 2021 toegestaan in Nederland) en koloniehuisvesting (opvolger van de verrijkte kooi en vanaf 2021 in Nederland de enige toegestane vorm van de 'legbatterij'). De op het ei gestempelde identificatiecode begint met het cijfer 3 - het houden van wilde dieren voor productiedoeleinden - het houden van ganzen of eenden voor de productie van ganzen- of eendenlever - het kweken van bedreigde diersoorten, zoals paling - andere activiteiten welke in strijd (kunnen) zijn met het beleid van de Dierenbescherming 	Controleer of het bedrijf geen andere activiteiten ontplooid die niet passen in het beleid van de Dierenbescherming.	Uitsluiting
UIT03	Genetisch gemanipuleerde dieren	Er zijn geen genetisch gemanipuleerde dieren op het bedrijf aanwezig.	<p>Een genetisch gemanipuleerd dier is met gentechologie aangepast. Genetische technologie of gentechologie is een vorm van biotechnologie waarbij het DNA van een organisme direct wordt aangepast door extra genen met de gewenste eigenschappen bij een dier in te brengen.</p> <p>De klassieke methodes waarbij DNA van een organisme indirect wordt aangepast, door bijvoorbeeld het kruisen, selecteren, fokken van bepaalde rassen zijn wel toegestaan.</p>	Controleer of er geen genetisch gemanipuleerde dieren op het bedrijf aanwezig zijn.	Uitsluiting
UIT04	Verdoofd geslacht	Alle dieren die onder Beter Leven keurmerk worden afgezet worden geslacht op een locatie waar alle dieren (Beter Leven en niet Beter Leven) bedweld (verdoofd) worden geslacht.	Vlees-/producten afkomstig van onverdoofd geslachte dieren of dieren die zijn geslacht op een locatie waar ook dieren (beter of niet beter Leven waardig) onbedweld (onverdoofd) worden geslacht, worden niet onder het Beter Leven keurmerk afgezet.	Controleer of er geen (vlees-/producten afkomstig van) dieren zijn die worden (zijn) geslacht op een locatie waar ook onbedweld (onverdoofd) wordt geslacht.	Uitsluiting
UIT05	Megastallen norm	De vleeskuikens worden niet gehouden in een megastal.	<p>Onder een megastal wordt verstaan één bedrijfslocatie (niet één UBN of één dak) met 220.000 vleeskuikens of meer.</p> <p>NVT bij bestaande stallen die voor 1-1-2015 al deelnemer waren aan het Beter Leven keurmerk. Deze stallen mogen het aantal dieren dat per 1-1-2015 werd gehouden handhaven. Bij ver-/nieuwbouw wordt het gehouden aantal dieren niet nog verder vergroot.</p>	Controleer of het bedrijf de grens voor de maximale bedrijfsgrootte niet overschrijdt.	Uitsluiting
UIT06	Etage stal	De dieren worden gehouden in een stal met maximaal één bouwlaag/verdieping/etage.	<p>Stallen met meerdere bouwlagen/verdiepingen/etages zijn uitgesloten voor deelname aan het Beter Leven keurmerk.</p> <p>Dit criterium wordt per 1-9-2016 van kracht.</p> <p>Nieuwe bedrijven met een etagestal die zich, na deze datum, aanmelden voor het Beter Leven keurmerk komen niet in aanmerking voor het Beter Leven keurmerk.</p> <p>NVT bij bestaande stallen die voor 1-9-2016 al deelnemer waren aan het Beter Leven keurmerk. Maar deze stallen mogen na 1-9-2016 bij nieuwbouw geen nieuwe etagestallen meer (bij)bouwen.</p>	Controleer of het bedrijf de geen etagestal heeft, bij etagestal controleer of het bedrijf als voor 01-09-2016 deelnam aan het Beter Leven keurmerk en of er geen nieuw-/verbouw heeft plaatsgevonden na deze datum.	Uitsluiting
UIT07	Ketenregisseur	Het veehouderijbedrijf is aangesloten bij een door de Stichting Beter Leven keurmerk goedgekeurde ketenregisseur.	Een ketenregisseur is bijvoorbeeld een slachterij of een intermediair die binnen de keten de verschillende schakels aan elkaar koppelt van primair bedrijf tot verkoper en alle schakels die daar tussenin kunnen zitten.	Controleer of het bedrijf is aangesloten bij een door de Stichting Beter Leven keurmerk goedgekeurde ketenregisseur. Noteer de ketenregisseur.	Uitsluiting

UIT08	Medewerking	<u>De deelnemer is verplicht BLK controleurs die namens de Certificerende Instantie of namens de Stichting Beter Leven keurmerk controles uitvoeren toe te laten op het bedrijf en alle medewerking te verlenen.</u>	<u>Indien de controleurs toegang tot het bedrijf wordt geweigerd of er wordt geen medewerking verleend wordt het bedrijf uitgesloten van deelname, tenzij het bedrijf een beroep kan doen op overmacht.</u>		<u>Uitsluiting</u>
Algemeen					
A1	<u>Besluit Houders van Dieren Welzijnsregelgeving</u>	Het bedrijf voldoet aan het Besluit Houders van Dieren van de Wet Dieren en/of EU welzijnsrichtlijn voor vleeskuikens (Council Directive 2007/43/EC).	<u>Buitenlandse bedrijven dienen te voldoen aan de EU welzijnsrichtlijn voor vleeskuikens (Council Directive 2007/43/EC).</u>	Controleer <u>aanwezigheid certificaten of het bedrijf voldoet aan het Besluit Houders van Dieren van de Wet Dieren en/of de EU welzijnsrichtlijn voor vleeskuikens (Council Directive 2007/43/EC).</u>	Uitsluiting
A2	Handelsnormen	Het bedrijf voldoet aan de Handelsnormen voor vlees van pluimvee.	Verordening (EEG) Nr. 543/2008 van de Raad tot vaststelling van handelsnormen voor vlees van pluimvee. (Regeling dierlijke producten in verband met de aanduiding van bijzondere slachtpluimveehouderijsystemen)	Controleer <u>aanwezigheid certificaten of het bedrijf voldoet aan de handelsnormen voor vlees van pluimvee.</u>	Uitsluiting
A3	<u>Algemene welzijnsrichtlijn</u>	<u>Het bedrijf voldoet aan de Algemene Welzijnsrichtlijn.</u>	<u>AW = Algemene Welzijnsrichtlijn: Richtlijn 98/58/EG inzake de bescherming van voor landbouwdoeleinden gehouden dieren</u>	<u>Controleer aanwezigheid certificaten.</u>	<u>Uitsluiting</u>
A5	<u>Ketenkwaliteitssysteem</u>	<u>Het bedrijf heeft een geldig IKB certificaat of BRC certificaat.</u>	<u>Het bedrijf laat zich eenmaal per jaar op de voorschriften van IKB controleren en heeft geen afwijkingen op de welzijnsnormen in het schema. Andere kwaliteitssystemen moeten eerst ter goedkeuring worden voorgelegd bij de Stichting Beter Leven keurmerk</u>	<u>Controleer aanwezigheid IKB certificaat</u>	<u>Uitsluiting</u>
A5	<u>Ketenkwaliteitssysteem</u>	<u>Het bedrijf heeft een geldig certificaat van een door de Dierenbescherming erkend kwaliteitssysteem</u>	<u>Bijvoorbeeld IKB Kip</u>	<u>Controleer of het bedrijf een geldig certificaat van een door de Dierenbescherming erkend kwaliteitssysteem heeft.</u>	<u>Uitsluiting</u>
A6	Keten	Op het bedrijf zijn alleen dieren aanwezig die opgezet zijn volgens de criteria van het Beter Leven keurmerk.		Controleer of er op het bedrijf geen dieren uit andere systemen aanwezig zijn.	Uitsluiting
A7A	Noodvoorzieningen	Indien <u>er gebruik wordt gemaakt van mechanische ventilatie: er is er een werkende alarminstallatie voor het geval de ventilatie uitvalt.</u>	Voor natuurlijk geventileerde stallen is dit niet verplicht.	Controleer of een alarm aanwezig is <u>en of dit minimaal elke 2 maanden wordt getest.</u> NVT bij natuurlijk geventileerde <u>stallen worden.</u>	HI
A7B	Noodvoorzieningen	<u>Indien er gebruik wordt gemaakt van mechanische ventilatie wordt het alarm systeem minimaal elke 2 maanden getest.</u>	<u>De 2 maandelijkse testen van het alarm dienen geregistreerd te worden. Voor natuurlijk geventileerde stallen is dit niet verplicht.</u>	Noteer laatste 3 data van testen. <u>NVT bij natuurlijk geventileerde stallen.</u>	AH
A7C	Noodvoorzieningen	Indien <u>er gebruik wordt gemaakt van mechanische ventilatie: er is een werkende noodstroom aggregaat m.b.t. ventilatie aanwezig waarmee de ventilatie operationeel kan worden gehouden tijdens periodes met stroomuitval of de ventilatiekleppen vallen automatisch open bij het uitvallen van de stroom.</u>	Voor natuurlijk geventileerde stallen is dit niet verplicht.	Controleer of er een werkende noodstroom aggregaat aanwezig is (aggregaat testen), of de kleppen bij stroomuitval automatisch opvallen, indien de stallen niet natuurlijk geventileerd worden.	HI
A7D	Noodvoorzieningen	Indien <u>mechanische ventilatie er gebruik wordt gemaakt van een Het noodstroom aggregaat dient de correcte werking van dit noodstroom aggregaat elke 2 maanden te worden gecontroleerd.</u>	<u>De 2 maandelijkse testen van het noodstroom aggregaat dienen geregistreerd te worden.</u> Voor natuurlijk geventileerde stallen is dit niet verplicht.	Noteer laatste 3 data van testen. <u>NVT bij natuurlijk geventileerde stallen.</u>	AH
A8	Slachtleeftijd	De minimale slachtleeftijd is 81 dagen.	<u>Bij bedrijven waar de eieren in de stal zelf uitkomen (bv een X-treck of One2Born systeem) geldt de regel dat de eieren uitkomen op dag 21. Dag 22 wordt dan dag 1 van de kuikens 'in de stal' voor de berekening van de slachtleeftijd.</u>	Controleer aan de hand van de afleverbonnen op welke leeftijd de dieren het bedrijf hebben verlaten. Noteer van de laatste 3 ronden de opzetdatum en leeftijd en de slachtdatum en leeftijd.	<u>Uitsluiting Schorsing</u>

A9	Ras	Er wordt een langzamer groeiend ras gebruikt.	<p>Langzamer groeiend ras: vleeskuiken: Hubbard JA 957, 757, Rowan Ranger, Cobb Sasso 150, <u>Sasso SA 451</u> <u>N en-175</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • of ander, door de Dierenbescherming erkend langzamer groeiend ras met speciale aandacht voor de kenmerken: <ul style="list-style-type: none"> - langzamer groeiend (gemiddelde groei is max. 45 gram per dag) - uitval + oorzaak uitval - gaitscore - voetzoolaandoeningen - welzijn vleeskuikenouderdieren • Onder de erkenning vallen ook de kuikens die uit de ouderdier productie voortkomen en niet als ouderdieren geplaatst kunnen worden, zijnde de haantjes = de broertjes van de Ranger hennen en de hennetjes = de zusjes van de Rowan haan 	Controleer aan de hand van de afleverbonnen of langzamer groeiende rassen opgezet zijn.	Schorsing voor de zittende ronde indien een gangbaar ras wordt opgezet. Uitsluiting indien nogmaals een gangbaar ras wordt opgezet.
A10	<u>Verbod op stroomdraden</u>	<u>Stroomdraden in de voor de dieren bereikbare ruimten in de stal zijn niet toegestaan.</u>	<u>Het gebruik van stroomdraden ongeacht of er stroom op staat, is niet toegestaan.</u>	<u>Controleer of er geen stroomdraden aanwezig zijn</u>	HI
Management					
M03	<u>Brandveiligheid</u>	<u>Met het oog op de brandveiligheid vindt minimaal eens in de vijf jaar een Agro Elektra Inspectie plaats conform NEN1010 of (HD) IEC 60364 Low voltage electrical installations.</u>	<u>De eerste keuring moet plaatsgevonden hebben voor 1-1-2022. Voor een lijst van bedrijven die de keuring kunnen verrichten zie de website van uw verzekeraar.</u>	<u>Controleer of er een certificaat is van de laatste keuring en noteer de datum.</u>	Waarschuwing
M04	<u>Uitlooptkalender administratie</u>	<u>In de uitlooptkalender wordt dagelijks voor ieder verblijf apart bijgehouden wat de toegangstijden waren tot de vrije uitloop i.v.m. wettelijke/sectorale ophokplicht en weersomstandigheden.</u>		<u>Controleer gegevens over toegang tot de vrije uitloop</u>	AH
Voeding en verrijking					
VV1	<u>Verrijkmateriaal</u>	<u>Vanaf de derde levensweek een leeftijd van 8 dagen wordt minimaal 2 gram graan/voer per kip per dag als verrijkmateriaal toegediend in bakken in de stal.</u>		<u>Controleer aan de hand van de aankoopbonnen of er voldoende graan/voer wordt gestrooid. Noteer naam leverancier.</u>	<u>Schorsing indien te weinig verstrekt.</u> <u>Uitsluiting indien geen graan/voer is verstrekt</u>
VV1C	<u>Verrijkmateriaal</u>	<u>Het toegediende verrijkmateriaal (graan/voer) is van voldoende korrelgrootte.</u>	<u>De korrelgrootte is (gemiddeld) groter of gelijk aan 1 mm.</u>	<u>Controleer de grootte van het graan/voer.</u>	AH
VV2A	Stro/hooi/luzernebalen	<u>Bij aanvang van de tweede levensweek, Op een leeftijd van 8 dagen wordt minimaal 1 stro-, hooi-, of luzernebaal van minimaal gemiddeld 15-20 kilo per 1.000 kippen in de stal verstrekt.</u>		Controleer de aanwezigheid van aankoopbonnen van stro-/hooi-/luzernebalen in de administratie en resten van stro-/hooi-/luzernebalen verstrekking in stal. Noteer naam leverancier.	Schorsing indien te weinig verstrekt, uitsluiting indien geen balen zijn verstrekt.
VV2B	Stro/hooi/luzernebalen	De balen worden gelijkmatig over de ruimte verdeeld.		Controleer of de (resten van) stro-/hooi-/luzernebalen gelijkmatig zijn verdeeld over de verstrekking in stal.	Schorsing
VV2C	Stro/hooi/luzernebalen	Balen worden vervangen als deze qua hoogte gelijk zijn aan het niveau van <u>het</u> vloer/strooisel		Controleer of er stro-/hooi-/luzernebalen aanwezig zijn in de stal en of deze tijdig zijn vervangen.	Schorsing
VV3	Voersamenstelling	<u>Gedurende de mestperiode Er wordt alleen voeder verstrekt doorafkomstig van een GMP+ gecertificeerde voederleverancier.</u>	<u>Buitenlandse bedrijven kunnen ook voeder verstrekken afkomstig van een leverancier die door een minimaal gelijkwaardig kwaliteitssysteem voor diervoeder is gecertificeerd.</u>	Controleer aan de hand van de voederbonnen of het voer GMP+ is. Noteer tevens naam en plaats GMP+ voederleverancier.	HI indien geen GMP+ leverancier is ingeschakeld.

VV3A	Voersamenstelling	Gedurende de mestperiode wordt Vanaf een leeftijd van 11 dagen bevat het verstrekte diervoeder verstrekt waarin het minimaal umgehalte 70% aan graan en graanbijproducten 70% bedraagt.		Controleer aan de hand van de voederbonnen de samenstelling van het verstrekte voer en noteer het % graan en graanbijproducten dat gegeven wordt.	HI 50-70 % graan en graanproduct wordt verstrekt. Schorsing indien <50% graan en graanproducten wordt verstrekt.
VV3B	Voersamenstelling	Aan dat voeder zijn Het voer bevat geen dierlijke producten.	<u>Uitgezonderd zijn: - melk-/zuivelproducten. Melk-/Zuivelproducten mogen wel aan het voer worden toegevoegd.</u>	Noteer gevoerde dierlijke bijproducten. Controleer of het diervoeder geen dierlijke producten bevat. Indien het wel dierlijke producten bevat, noteer de dierlijke bijproducten en of dit melk-/zuivelproducten zijn.	AH/Uitsluiting indien dierlijke producten gevoerd zijn.
VV4	Toegang tot drinkwater	Vleeskuikens hebben permanente beschikking over drinkwater en toegang tot de waterinstallatie.		Controleer in de stal of de dieren toegang hebben tot voeder- en drinkinstallatie en of deze ook permanent in werking zijn is	HI onaangekondigd bij twijfel over permanent waterverstrekking.
VV5	Toegang tot voer	Vleeskuikens hebben permanente beschikking over voer en onbeperkt toegang tot de voerinstallatie.		Controleer in de stal of de dieren toegang hebben tot voeder- en drinkinstallatie en of deze ook permanent in werking zijn is .	HI onaangekondigd bij twijfel over permanent voederverstrekking.
Huisvesting					
H1	Bezetting s dichtheid kg/m ²	Op het grondoppervlak dat de kippen ter beschikking staat, is de bezetting <u>s</u> dichtheid ten hoogste bij opzet maximaal 11 dieren per m2 met een gewicht van niet meer dan 25 kg per m2.	Bij opzet mogen maximaal 11 dieren per m2 opgezet worden, 3 weken na opzetdatum op een leeftijd van 22 dagen mogen nog 11 dieren per m2 aanwezig zijn. <u>Een overdekte uitloop (die voldoet aan de bijbehorende criteria) mag worden meegerekend bij het beschikbare grondoppervlak.</u>	Bereken <u>de bezettingsgraad</u> aan de hand van het staloppervlak en het aantal opgezette vleeskuikens, noteer het aantal dieren per m ² . Voer dezelfde berekening uit voor het aantal dieren dat op de eerste dag van de derde week <u>zich op een leeftijd van 22 dagen</u> in de stal bevindt. Noteer de aantallen dieren per m ² . Vergelijk <u>het teruggekoppelde aantal geslachte dieren</u> van de slachterij met het aantal aangevoerde BL dieren met opzetgegevens (<u>minus</u> <u>uitvalgegevens</u>) van de pluimveehouder zelf.	Schorsing
H4	Bezetting kg/m2	bezetting bij opzet maximaal 11 dier per m2.	Bij opzet mogen 11,5 dieren per m2 opgezet worden, 3 weken na opzetdatum mogen nog 11 dieren per m2 aanwezig zijn.	Bereken aan de hand van het staloppervlak en het aantal opgezette vleeskuikens, noteer het aantal dieren per m2. Voer dezelfde berekening uit voor het aantal dieren dat op de eerste dag van de derde week zich in de stal bevindt. Noteer de aantallen dieren per m2. Vergelijking tevens tussen terugkoppelgegevens van de slachterij over aantal aangevoerde BL dieren met opzetgegevens (- uitval) van de pluimveehouder zelf.	Schorsing
H1AA	Bezetting kg/m2	De stal is maximaal 400 m2			
H1AB	Bezetting kg/m2	Een groep bestaat uit maximaal 1.100 dieren			
H1A	Gewicht/m2	Gewicht max 25 kg per m2	Indien aanwezig mag de overdekte uitloop worden meegerekend bij beschikbare grondoppervlak	Bereken en noteer bezettingsgraad	Schorsing
H1B	Dieren/m2	Bezetting maximaal 11 dieren per m2, 3 weken na opzet op een leeftijd van 22 dagen.		Bereken en noteer bezettingsgraad	Schorsing
H1C	Overdekte uitloop	Als een overdekte uitloop aanwezig is, die vanaf een leeftijd van <u>22 dagen</u> 3 weken van de dieren , vanaf 10:00 uur 's morgens, ter beschikking staat aan de dieren, mag deze worden meegerekend bij het beschikbare grondoppervlak.		Noteer, indien aanwezig de oppervlakte van de overdekte uitloop en controleer of deze vanaf de derde levensweek een leeftijd van 22 dagen daadwerkelijk ter beschikking is gesteld. Noteer tijdstip waarop kleppen open gaan.	NVT Schorsing

H1D	Overdekte uitloop	Indien aanwezig hebben de kippen minimaal 8 uur per dag toegang tot de overdekte uitloop	<u>Alleen bij perioden met temperaturen in de uitloop onder 0° graden Celsius en/of slechte klimatologische omstandigheden (veel wind, tocht, vocht). In deze gevallen mag de pluimveehouder passende maatregelen nemen door het deels laten zakken van de toegangswand of sluiten van de uitloopopeningen. Dit wordt dagelijks bijgehouden/ geregistreerd op de uitloopkalender.</u>		NVT-Schorsing
H2	Strooisel in stal en overdekte uitloop	Het voor de kippen beschikbare grondoppervlak is geheel bedekt met losse, blanke houtsnippers, houtkrullen, los stro, los gehakseld stro of ander strooiselmateriaal <u>van voldoende kwaliteit.</u>	<u>Strooiselkwaliteit: Valt Het strooisel valt makkelijk tussen de vingers door?, er zijn geen schimmelplekken en/of aangekoekte delen (m.u.v. de overdekte uitloop en beperkte delen grenzend aan de uitloopopeningen of de buitenkant van de stal) in het strooisel.</u>	Constaateer op een drietal plaatsen in de stal en een drietal plekken in de overdekte uitloop of de vloeren niet te zien zijn en of geen schimmelplekken en aangekoekte delen in het strooisel zitten. Bepaal op een aantal plaatsen, verdeeld over de stal en overdekte uitloop, de strooiselkwaliteit. Noteer de bevindingen.	HI <u>indien strooisel laag- onvoldoende dik is en/of aangekoekte delen bevat.</u>
H2A	Schoonhouden vloeren en vernieuwen strooisel	Na iedere ronde wordt alle strooisel verwijderd en nieuw strooisel <u>van voldoende kwaliteit</u> aangebracht.		Controleer aan de hand van de aankoopbonnen van het strooisel of na iedere ronde nieuw strooisel wordt aangebracht.	HI
H2B	Schoonhouden vloeren en vernieuwen strooisel	<u>Na iedere ronde wordt</u> de vloer in de stal en overdekte uitloop <u>wordt</u> gereinigd en gedesinfecteerd		Controleer van de afgelopen 3 rondes of geregistreerd wordt wanneer de stal en de overdekte uitloop worden gereinigd en gedesinfecteerd	HI
H3A	Daglicht	<u>Daglicht in de stal is verplicht en wel in die mate dat binnen In de gehele stal is</u> minimaal 20 Lux <u>daglicht</u> beschikbaar is.	<u>Bijvoorbeeld:</u> - Bij stallen met in 1 zijwand een daglicht doorlatend oppervlakte, is de <u>daglichtsterkte bij de tegenoverliggende wand ook minimaal 20 Lux.</u> - Bij stallen die dieper zijn dan 12 meter (exclusief de overdekte uitloop), is de <u>daglichtsterkte in het midden van de stal ook minimaal 20 Lux.</u>	Controleer of voldoende daglicht in de stal beschikbaar is. Meet met de Luxmeter en het kunstlicht uitgeschakeld de lichtsterkte op minimaal 2 plekken in de stal en noteer of deze minimaal 20 Lux is op dierhoogte.	HI <u>Schorsing</u>
H3B	Daglicht via platen in het dak en/of zijvensters	In de stal is daglicht aanwezig via dak en/of zijvensters en/of daglichtkokers.	Daglichttoetreding via de zijwand: factor 1; Daglichttoetreding via het dak: factor 2; Daglichttoetreding via een daglichtkoker: factor 4.	Noteer type lichtopening--	HI
H3C	Daglicht	<u>Het totaal Het daglicht in de stal wordt gerealiseerd via daglicht doorlatende oppervlaktes van de lichtopeningen komt overeen met van tenminste 3% van het grondoppervlak van de stal.</u>	<u>De daglicht doorlatende oppervlaktes bestaat bijvoorbeeld uit dakramen, zijvensters en/of lichtkokers.</u> Totaal <u>daglicht doorlatend</u> oppervlak is exclusief overdekte uitloop. <u>Bij daglichtkokers mag het daglicht doorlatend oppervlakte een vierde zijn, dus 0,75% van het vloeroppervlakte van de stal.</u> <u>Bij daglicht toetreding via het dak of de zijwand geldt de 3% regel.</u>	Controleer of <u>de dag licht doorlatende oppervlaktes</u> tenminste 3% van de grondoppervlakte van de stal bedraagt. <u>Of bij daglichtkokers 0,75% van het grondoppervlakte. Noteer type lichtopening.</u>	HI <u>Schorsing</u>
H3D	Daglicht	De daglicht <u>doorlatend oppervlaktes</u> <u>plaatmateriaal</u> laten alleen diffuus daglicht door.	<u>Direct zonlicht in de stal moet worden voorkomen (zie ook H3G).</u>	Controleer of <u>de daglicht doorlatende oppervlaktes</u> alleen diffuus licht doorlaat en <u>de platen</u> geen direct daglicht door <u>laten</u> .	HI
H3E	Daglicht	Daglicht <u>plaatmateriaal doorlatende oppervlaktes</u> zijn van solide materiaal, <u>dat warmte verlies voorkomt en geen lucht doorlaat.</u> (voorkomt warmteverlies), <u>geen (windbreek)gaas of ander luchtdoorlatend materiaal.</u>	<u>De daglicht doorlatende oppervlaktes mogen dus bijvoorbeeld niet bestaan uit (windbreek/ventilatie)gaas of ander luchtdoorlatend materiaal.</u>	Controleer of de <u>daglicht doorlatende oppervlaktes de platen</u> van solide materiaal is zijn, geen (windbreek/ventilatie) gaas of ander luchtdoorlatend materiaal.	HI
H3F	Daglicht	Daglicht <u>plaatmateriaal doorlatende oppervlaktes</u> zorgen voor een gelijkmatige verdeling van het daglicht in de gehele stal.		Controleer of de <u>daglicht doorlatend oppervlaktes openingen</u> gelijkmatig verspreid over de gehele stal zijn.	HI <u>Schorsing</u>
H3G	Daglicht	Direct zonlicht in de stal wordt <u>voorkomen</u> <u>vermeden bij gebruik van openstaande dak- of zijvensters.</u>	<u>Bijvoorbeeld bij het gebruik van openstaande dak- of zijvensters.</u>	Controleer of er geen direct zonlicht in de stal komt via openstaande dak- of zijvensters	Waarschuwing
H3H	Daglicht	Bij stallen met aan 1 zijde vensters, is de daglichtsterkte bij de dichte lange wand minimaal 20 Lux.	-NVT gebruik van alleen daglichtplaten in het dak	Meet met de Luxmeter op dierhoogte en met het kunstlicht uitgeschakeld de daglichtsterkte bij de dichte lange wand en noteer of deze minimaal 20 Lux is.	HI
H3I	Daglichtsterkte bij uitsluitend zijvensters	Bij stallen die dieper zijn dan 12 meter (exclusief de overdekte uitloop), is de daglichtsterkte in het midden van de stal minimaal 20 Lux.	NVT gebruik van alleen daglichtplaten in het dak	Meet met de Luxmeter op dierhoogte en met het kunstlicht uitgeschakeld de daglichtsterkte in het midden van de stal en noteer of deze minimaal 20 Lux is.	HI

H3J	Daglichtsterkte bij uitsluitend zijvensters bij stal dieper dan 12 meter	Bij stallen die dieper zijn dan 12 meter (exclusief de overdekte uitloop), en gebruik maken van daglicht doorlatend oppervlaktes in de zijwanden, zijn aan beide zijden van de stal daglicht doorlatende oppervlaktes aangebracht.	NVT bij gebruik van alleen daglicht doorlatend oppervlakte in het dak	Controleer bij stallen dieper dan 12m, die gebruikmaken van daglicht doorlatende oppervlaktes in de zijwanden, dat er aan beide zijwanden van de stal een daglicht doorlatend oppervlakte is gerealiseerd.	Schorsing
H4A	Lichtritme en type kunstlicht	De dieren hebben per 24u een donkerperiode van minimaal 8 aaneengesloten uren.	Een periode van 8 aaneengesloten uren kunstlicht mag niet worden toegepast tussen zonsopgang en -opgang.	Noteer gehanteerde lichtritme.	HI bij afwijkend lichtritme
H4B	Lichtritme en type kunstlicht	Indien het kunstlicht is niet afkomstig is van laagfrequente TL-verlichting dan wordt alleen hoogfrequente TL-verlichting gebruikt.	Hoogfrequente TL-verlichting is TL verlichting met een frequentie van minimaal 100 hertz, oftewel minimaal 100 knipperingen per seconde.	Controleer of de TL-verlichting minimaal 100 hertz is. NVT bij geen TL-verlichting.	HI bij laagfrequente TL-verlichting
H020	Minimale hoogte van alle verblijven (stal, overdekte uitloop)	Alle verblijven (stal, overdekte uitloop) zijn tenminste 2m hoog voor personen overal goed bereikbaar.	De verblijven (stal, overdekte uitloop) zijn overal minimaal waar mogelijk 2m hoog zodat de verblijven voor personen overal goed bereikbaar zijn, aan de rand van de verblijven kan worden volstaan met 1,5 m hoog.	Meet de verblijven op en noteer afwijkingen.	HI, verbouwing moet gebeuren bij opzetten volgende ronde
Vrije uitloop					
VU1	Vrije uitloop	De kippen hebben vanaf 10:00 uur 's morgens toegang tot de vrije uitloop in de open lucht	Een vrije uitloop is een uitloopruimte in de vrije natuur, zonder dak of afdekking.	Controleer of de hennen minimaal 8 uur per dag toegang hebben tot de vrije uitloop.	Schorsing
VU2	Vrije uitloop	De kippen hebben minimaal 8 uur per dag toegang tot de vrije uitloop in de open lucht	Alleen bij perioden met een wettelijke/sectorale ophokplicht of met temperaturen in de uitloop onder 0° graden Celsius en/of slechte klimatologische omstandigheden (veel wind, tocht, vocht). In deze gevallen mag de pluimveehouder passende maatregelen nemen door het deels laten zakken van de toegangswand of sluiten van de uitloopopeningen. Dit wordt dagelijks bijgehouden/ geregistreerd op de uitloopkalender.	Controleer of de hennen vanaf uiterlijk 10.00 uur toegang hebben tot de vrije uitloop.	Schorsing
VU3	Begroeiing	Buitenuitloop is hoofdzakelijk begroeid/ingericht	Begroeiing/inrichting is zo ontworpen dat rekening wordt gehouden met het gedrag en de behoeften van de kippen. Begroeiing/inrichting wordt zo neergezet dat de kippen open stukken kunnen overbruggen. Vanaf elke plek in de uitloop is op maximaal 30 meter een soort beschutting te bereiken. Een uitloop hoeft niet volledig beplant/inrichting te worden, er kunnen ook stroken zijn gecreëerd, waarlangs de kippen kunnen lopen. Begroeiing/inrichting kan bestaan uit bomen, struiken, maïs, houtwal, gerooide bomen, rioolbuizen, et cetera. De begroeiing/inrichting functioneert ook in de winter als beschutting.	Controleer of de uitloop begroeid/ingericht is.	HI <50 % van de vrije uitloop zonder beschutting Schorsing >50% van de vrije uitloop zonder beschutting
VU4	Ruimte per kip	Buiten Er is minimaal 2 m2 vrije uitloop per kip beschikbaar		Noteer de oppervlakte van de uitloop, de beschikbare ruimte per kip.	Schorsing Uitsluiting
VU5	Ingangscontrole-Uitloopopeningen	De stal is voorzien van toegangsluikenuitloop openingen met een minimale totale lengte van 4 meter per 1300 kippen, of per 100 m2 vloeroppervlakte van de stal, een minimale lengte per luik van 60 centimeter en een minimale hoogte van 30 centimeter, die gelijkmatig zijn verdeeld overdek kant van de stal waar zich de uitloop bevindt.			Schorsing
VU5a	Uitloopopeningen	De maximale afstand in de stal tot de dichtstbijzijnde uitloop opening is 25 meter.	In deze 25 meter mogen zich geen noemenswaardige obstakels bevinden die de doorgang voor de kuikens ernstig belemmeren. Normale voer- of drinkwaterlijnen worden niet als obstakel gezien bij het bepalen van de maximale afstand in de stal tot de dichtstbijzijnde uitlaat opening. Bijvoorbeeld als een stal dieper is dan 25 m is, dan dienen er aan beide lange zijden een overdekte uitloop te zijn gerealiseerd.	Controleer of de uitloopopeningen aan het criterium voldoet: noteer de belangrijkste bevindingen.	Schorsing

VU5b	<u>Uitloopopeningen</u>	<u>De openingen dienen dusdanig geconstrueerd te zijn dat de dieren geen belemmeringen ondervinden bij het in- en uitlopen.</u>	<u>Uitloopopeningen hebben een minimale lengte per luik van 60 centimeter en een minimale hoogte van 30 centimeter.</u>	<u>Controleer of de uitloopopeningen aan het criterium voldoet: noteer de belangrijkste bevindingen.</u>	HI
VU5c	<u>Uitloopopeningen</u>	<u>De uitloopopeningen dienen zo veel mogelijk evenredig verdeeld te zijn over de hele lengte van de stal.</u>		<u>Controleer of de uitloopopeningen aan het criterium voldoet: noteer de belangrijkste bevindingen.</u>	HI
VU6	Toegang vrije uitloop	<u>De kippen hebben een uitloop vanaf uiterlijk vanaf de 28e levensdag de beschikking over de overdekte vrije uitloop.</u>		Controleer of de kippen inderdaad vanaf de 28e dag de beschikking hadden over de uitloop. Noteer afwijkingen	Schorsing
Gezondheid					
G01A	Ziekenboeg	Zieke en gewonde dieren worden afgezonderd en behandeld.		Controleer of er een afzonderlijke ziekenboeg is. Beschrijf bedrijfssituatie	HI
G01B	<u>Zieke dieren Euthanaseren van onbehandelbare dieren</u>	Indien onbehandelbaar, moeten de dieren op een <u>door de dierenarts voorgeschreven</u> humane wijze <u>gedood</u> worden <u>geëuthanaseerd</u> .	<u>Goedgekeurde humane dodingsmethode leiden in één keer tot de dood zonder aanvullend lijden, ongemak of stress bij het dier. Er wordt door de dierenarts beschreven (bijv. in het bedrijfsgezondheidsplan) op welke wijzen dieren die wrak geworden zijn op het bedrijf zo snel mogelijk op een humane wijze kunnen worden geëuthanaseerd.</u>	Noteer op welke wijze zieke dieren worden gedood.	HI
G01C	<u>Euthanaseren van wrak geworden dieren in noodsituaties</u>	<u>Er zijn afspraken met de dierenarts gemaakt vastgelegd t.a.v. het, indien nodig, langskomen van de dierenarts bij noodsituaties om wrak geworden dieren te euthanaseren.</u>	<u>Deze afspraken worden vastgelegd in de overeenkomst met de dierenarts.</u>	<u>Controleer of er in de overeenkomst met de dierenarts afspraken zijn vastgelegd over het, indien nodig (bijvoorbeeld bij noodsituaties), langskomen om wrak geworden dieren te euthanaseren.</u>	HI
G4G04	Gezondheid	De gezondheidskundige begeleiding van het pluimvee wordt uitgevoerd door een <u>GPD-gecertificeerd geregistreerde geborgde pluimvee</u> dierenarts waarmee de pluimveehouder per KIP nummer een <u>één-op-één</u> overeenkomst heeft afgesloten.	<u>De dierenarts kan andere specialisten/dierenartsen inschakelen om een volledige dekking te realiseren, bijvoorbeeld als vervanging bij ziekte of vakantie.</u> <u>Registratie vindt plaats op het register van de stichting geborgde dierenarts, zie www.geborgdedierenarts.nl</u> <u>Binnen de Regeling van de Geborgde Pluimvee Dierenarts is een voorbeeld één-op-één overeenkomst opgenomen, deze dient gehanteerd te worden.</u> <u>Voor buitenlandse deelnemers geldt dat er een overeenkomst afgesloten moet zijn met een dierenarts, deze dierenarts hoeft niet geregistreerd te zijn als geborgde pluimvee dierenarts. GPD: Gecertificeerde Pluimvee Dierenarts. Bij buitenlandse QS-deelnemers: controleer of er een overeenkomst afgesloten is.</u>	<u>Controleer of de dierenarts GPD gecertificeerd is en of er een overeenkomst met deze dierenarts afgesloten is.</u> <u>Controleer of er een overeenkomst is met een geregistreerde, geborgde pluimvee dierenarts en registreer de naam.</u>	Schorsing
G05	<u>Bedrijfsgezondheidsplan</u>	<u>De pluimveehouder heeft een actueel bedrijfsgezondheidsplan (BGP) opgesteld met de geregistreerde geborgde pluimvee dierenarts waarmee de pluimveehouder een overeenkomst heeft. Het IKB Kip-model BGP wordt gevolgd</u>	<u>Door pluimveehouder in samenwerking met dierenarts en eventuele adviseurs opgesteld plan waarin naast het bedrijfsbehandelplan ook beschreven staat welke andere maatregelen het bedrijf neemt om het gebruik van antibiotica te beperken. Het plan wordt 1x per jaar geëvalueerd met de dierenarts en, indien nodig, aangepast.</u>	<u>Controleer of er een bedrijfsgezondheidsplan is dat minimaal voldoet aan het IKB Kip-model bedrijfsgezondheidsplan.</u>	HI
Transport					
T1	Transport	De dieren worden in <u>kratte</u> of containers met grote openingen geladen.		Vraag hiernaar bij de pluimveehouder.	HI
T2	Transportduur	De transport duur is maximaal 3 uren.	De transportduur wordt gemeten vanaf het moment dat de vrachtwagen het bedrijf verlaat.	Noteer het adres van de slachterij om een indicatie te krijgen van de transportduur.	Schorsing

T3	Vangen	Het vangen van de dieren gebeurt door IKB-PSB erkende vangploegen <u>tenzij de pluimveehouder beschikt over eigen personeel of een ontheffing van IKB Kip.</u>	<p><u>Buitenlandse bedrijven hoeven geen IKB-PSB erkende vangploeg te gebruiken, maar moeten op een andere wijze kunnen aantonen dat ze gebruik maken van vangploegen met getrainde, ervaren mensen waarbij er iemand verantwoordelijk is voor het houden van toezicht op dierenwelzijn tijdens het vangen en laden.</u></p> <p><u>Inzet van familie of vrienden is toegestaan indien vooraf een ontheffing is afgegeven door de schemabeheerder van IKB Kip.</u></p> <p><u>Indien het laden uitsluitend wordt uitgevoerd door eigen personeel hoeft de pluimveehouder geen ontheffing aan te vragen. De pluimveehouder dient tijdens de controle aan te tonen dat de werkzaamheden uitgevoerd zijn door eigen personeel (via loonlijst). De werkzaamheden dienen door een realistisch aantal eigen personeelsleden uitgevoerd te zijn.</u></p>	<p>De vangploeg dient IKB PSB erkend te zijn, controleer op de lijst van erkende bedrijven of de vangploeg erkend is.</p> <p><u>Of er dient een ontheffing van de schemabeheerder van IKB Kip te zijn.</u></p> <p><u>Of de pluimveehouder kan aantonen dat de werkzaamheden zijn uitgevoerd door eigen personeel (via loonlijst).</u></p> <p><u>Noteer wat voor ploeg er is ingeschakeld, evt. de naam, en datum inschakelen laatste vangploeg.</u></p> <p><u>Bij buitenlandse bedrijven moet op een andere wijze aangetoond worden dat er gebruik wordt gemaakt van vangploegen met getrainde, ervaren mensen waarbij er iemand verantwoordelijk is voor het houden van toezicht op dierenwelzijn tijdens het vangen en laden.</u> Noteer naam en datum inschakelen laatste vangploeg.</p>	AHHI
T4	Vangen-licht	Het vangen van de dieren gebeurt in dimlicht of groen / blauw licht.		Vraag na bij de pluimveehouder.	AH
Aanvullend					
	Aantal dierplaatsen	Het aantal vleeskuikenplaatsen is:		Noteer aantal dierplaatsen	
	Aantal aanwezige dieren	Het aantal aanwezige vleeskuikens is:		Noteer aantal aanwezige dieren	